

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
Protected by PDF Anti-Copy Free
 ХАЛ ҚИЛҲУВ ҚАРОҒИ

(Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark)

Жиззах шаҳри

2023 йил 17 июль

Жиззах туманлараро иқтисодий судининг судьяси Н.С.Джураев раислигида, судья ёрдамчиси А.А.Алиевнинг котиблигида, ЧЭКИ «Ҳамкорбанк» АТБ манфаатида жавобгар ҲаТТ Қудратова Ҳадича Дилшод қизига нисбатан берган даъво аризаси бўйича кўзғатилган ишни даъвогар вакили Ў.Джураев (ишончнома асосида) иштирокида, жавобгар вакили иштирокисиз, Жиззах туманлараро иқтисодий суди биносида, очик суд мажлисида кўриб чиқиб, суд қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

ЧЭКИ «Ҳамкорбанк» АТБ (бундан буён матнда даъвогар деб юритилади) ва ҲаТТ Қудратова Ҳадича Дилшод қизи (бундан буён матнда жавобгар деб юритилади) ўртасида 2022 йил 21 апрелда 276-сонли кредит шартномаси бўйича 1 дона Собалт автомашинаси сотиб олиш мақсадида 36 ой муддатга 70 000 000 сўм кредит маблағи ажратилган.

Кредитнинг таъминоти сифатида ҲаТТ Қудратова Ҳадича Дилшод қизига тегишли 2018 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 25 F149 НА бўлган Kobalt автотранспорт воситаси гаровга қўйилган.

Жавобгар олинган кредит қарзларини ўз муддатида қайтармаганлиги сабабли, даъвогар жавобгардан 169.836 сўм муддати ўтган кредит фоизи, 2.266 сўм муддати ўтган кредит асосий қарзи, 1.005.607 сўм муддатли кредит қарзи ва 50.3563.216 сўм муддатли кредитнинг асосий қарзи жами 51.540.927 сўм ундиришни ва ундирувга гаровга қўйилган автотранспорт воситасига қаратишни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили даъвони талабини қувватлаб, жавобгар томонидан кредит қарздорлиги қисман тўланганлигини маълум қилиб, даъвони қисман қаноатлантириб, ундирувни гаровга қўйилган автотранспорт воситаларига қаратишни сўради.

Суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган жавобгардан суд муҳокамасида вакил иштироки таъминланмади.

Суд Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 127-129, 170-моддаларига асосан мазкур иқтисодий ишни жавобгар вакиллари иштирокисиз кўриб чиқишни мумкин деб ҳисоблайди.

Палата суд муҳокамасини уларнинг иштирокисиз ўтказишни сўраган.

Суд даъвогар вакилининг кўрсатмаларини тинглаб, ишга тақдим қилинган ҳужжатлар ва далилларга тегишли баҳо бериб, қуйидаги асосларга кўра даъвогарнинг даъво аризасини қисман қаноатлантиришни лозим топди.

Ишдаги ҳужжатлардан кўринишича, даъвогар ва жавобгар ўртасида 2022 йил 21 апрелда 276-сонли кредит шартномаси имзоланган. Шартномага кўра, 70 000 000 сўм кредит маблағи ажратилган.

Шартнома шартларига кўра, жавобгар олинган кредит суммасини шартномада белгиланган муддат ва шартларда қайтариш мажбуриятини олган.

Кредит таъминоти сифатида жавобгар УатТ. Qudratova Xadicha Dilshod qiziga тегишли бўлган 2018 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 25 F149 НА бўлган Kobalt avtoгарантиё полиси тарафида қўйилган.

Даъвогар томонидан кредит маблағи берилган бўлсада, жавобгар томонидан шартнома шартларига қарши ҳеч қандай даражада бажарилмасдан, кредит маблағларини ўз вақтида қайтариш талабларини қўйилган.

Тарафлар ўртасида тузилган кредит шартномасининг 13.4-бандида қарз олувчи томонидан қуйидаги ҳоллардан ҳеч бўлмаганда биттасига йўл қўйилган тақдирда шартномани жиддий бузиш деб ҳисобланиши ва банк кредит шартномани бир тарафлама ёки суд тартибида муддатидан олдин бекор қилиш ҳамда кредит ва фоизларни ҳамда кредит бўйича асосий қарзни муддатидан олдин, шунингдек ундирувни кредит таъминотига қаратиш орқали ундириш мумкинлиги белгиланган.

Жавобгар олинган кредитнинг асосий қарзи ва фоизларини ўз муддатида қайтармаслиги натижасида 182.102 сўм муддати ўтган кредитнинг асосий қарзи юзага келган. Аммо, суд мажлисига қадар жавобгар қисман тўловни амалга ошириб берган.

Суд даъвогарнинг даъво талабини асосли деб ҳисоблай ва уни қисман қаноатлантиришни лозим топди.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг (бундан буён матнда ФК деб юритилади) 236-моддасига кўра, мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак, ушбу кодекснинг 333-моддасига кўра, қарздор айби бўлган тақдирда мажбуриятни бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги учун, агар қонун ҳужжатларида ёки шартномада бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, жавоб беради.

ФКнинг 279-моддаси биринчи қисмига кўра гаровга олувчининг (кредиторнинг) талабларини қондириш учун ундирувни қарздор гаров билан таъминланган мажбуриятни ўзи жавобгар бўлган вазиятларда бажармаган ёки лозим даражада бажармаган тақдирда гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш мумкин, ушбу кодекснинг 280-моддаси биринчи қисмига кўра, гаровга олувчининг (кредиторнинг) талаблари гаровга қўйилган кўчмас мол-мулк қийматидан суднинг қарорига мувофиқ қондирилади.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 744-моддасида, кредит шартномаси бўйича бир тараф банк ёки бошқа кредит ташкилоти иккинчи тарафга шартномада назарда тутилган миқдорда ва шартлар асосида пул маблағлари бериш, қарз олувчи эса олинган пул суммасини қайтариш ва унинг учун фоизлар тўлаш мажбуриятини олади, ушбу кодекснинг 735-моддасига мувофиқ, қарз олувчи олинган қарз суммасини қарз шартномасида назарда тутилган муддатда ва тартибда қарз берувчига қайтариши шарт.

Ўзбекистон Республикасининг “Гаров тўғрисида”ги Қонуни 25-моддасига кўра, қарздор томонидан кредитор олдидаги мажбурият бажарилмаган тақдирда, қарздорнинг мажбуриятини таъминлаш учун гаровни тақдим этган учинчи шахс (мулкӣ қафил) ундирувни гаров нарсасига

қаратишдан сақланиш мақсадида бу мажбуриятни гаров нарчасининг қиймати доирасида бажаришга ҳақлидир.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2006 йил 22 декабрдаги “Кредит шартномаларидан келиб чиқадиган мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш тўғрисидаги фуқаролик қонун ҳужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида”ги 13/150-сонли қарорининг 5-бандига кўра, қарз олувчилар (қарздорлар)нинг кредитларни қайтармаганлик учун кредит ташкилотлари олган жавобгарлиги доирасини аниқлашда судлар қарз таркибига кредит қилинган қўғирчи унинг бир қисмининг суммаси, кредитдан фойдаланганлик учун фоизлар, кредит шартномасида белгиланган ҳажмда бошқа тўловлар (комиссиялар) киришидан келиб чиқишлари зарур.

Қайд этилганларга мувофиқ суд, даъво аризани қисман қаноатлантиришни, даъвогар фойдасига жавобгардан 253.216 сўм муддатли фоиз қарздорлиги, 46.885.799 сўм муддатли асосий қарздорлиги жами 47.139.016 сўм кредитнинг қарзини ундиришни ва ундирувга гаровга қўйилган жавобгар ҲАТТ Qudratova Xadicha Dilshod қизига тегишли бўлган 2018 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 25 F149 НА бўлган Kobalt русумли автотранспорт воситасига қаратишни лозим топди.

Суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддасига мувофиқ давлат божи харажатини жавобгардан республика бюджетига ундиришни лозим топди.

Юқоридагиларга асосан ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми 2006 йил 22 декабрдаги “Кредит шартномаларидан келиб чиқадиган мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш тўғрисидаги фуқаролик қонун ҳужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида”ги 13/150-сонли қарорини, Ўзбекистон Республикасининг “Гаров тўғрисида” ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 236, 279, 333, 735, 744-моддаларини, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 127-129, 170, 176, 180, 186, 200-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р   Қ И Л Д И :

Даъво ариза талаби қисман қаноатлантирилсин.

Даъвогар ЧЭКИ «Ҳамкорбанк» АТБ фойдасига жавобгар ҲАТТ Qudratova Xadicha Dilshod қизидан 253.216 сўм муддатли фоиз қарздорлиги, 46.885.799 сўм муддатли асосий қарздорлиги жами 47.139.016 сўм кредитнинг қарзи ва тўланган 33 000 сўм почта харажати ундирилсин.

Ундирув гаровга қўйилган жавобгарга тегишли бўлган:

1. 2018 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 25 F149 НА бўлган Kobalt русумли автотранспорт воситасига қаратилсин.
2. Даъвонинг қолган қисмини қаноатлантириш рад этилсин.
3. Жавобгар ҲАТТ Qudratova Xadicha Dilshod қизидан Республика бюджетига 1.030.618 сўм давлат божи ундирилсин.

Ҳал қилув қароридан норози тараф бир ойлик муддат ичида шу суд орқали Жиззах вилоят судининг иқтисодий ишлар бўйича судлов хайъатига апелляция тартибида шикоят (протест) беришга ҳақли.

Судья

Н.С.Джураев

